

Šķieneru pietura
57.14029, 26.73728

**APMEKLĒ
STRADU
PAGASTU**

**VAI TU
TO ZINĀJI?**

Pagājušā gadsimta 80.gadu otrajā pusē, Šķieneros, līdzās "Lauktechnikas" administratīvajai, darbnīcu un citām lielās saimniecības ēkām, atradās apjomīgais un Latvijā populārais Šķieneru sporta nams. Šajā namā regulāri notika meistarsacīkstes brīvajā cīņā un starptautiski basketbola turnīri. 1989.gada rudenī "TTT basketbolistes" sacentās ar Zviedrijas sportistēm, bet 1990.gada augustā "TTT" komanda sacentās ar Francijas komandu "La poste". Leģendārā basketbola komanda "TTT Rīga" ir bijusi biežs viesis šajā sporta namā.

Druvienas pietura

57.11469, 26.29547

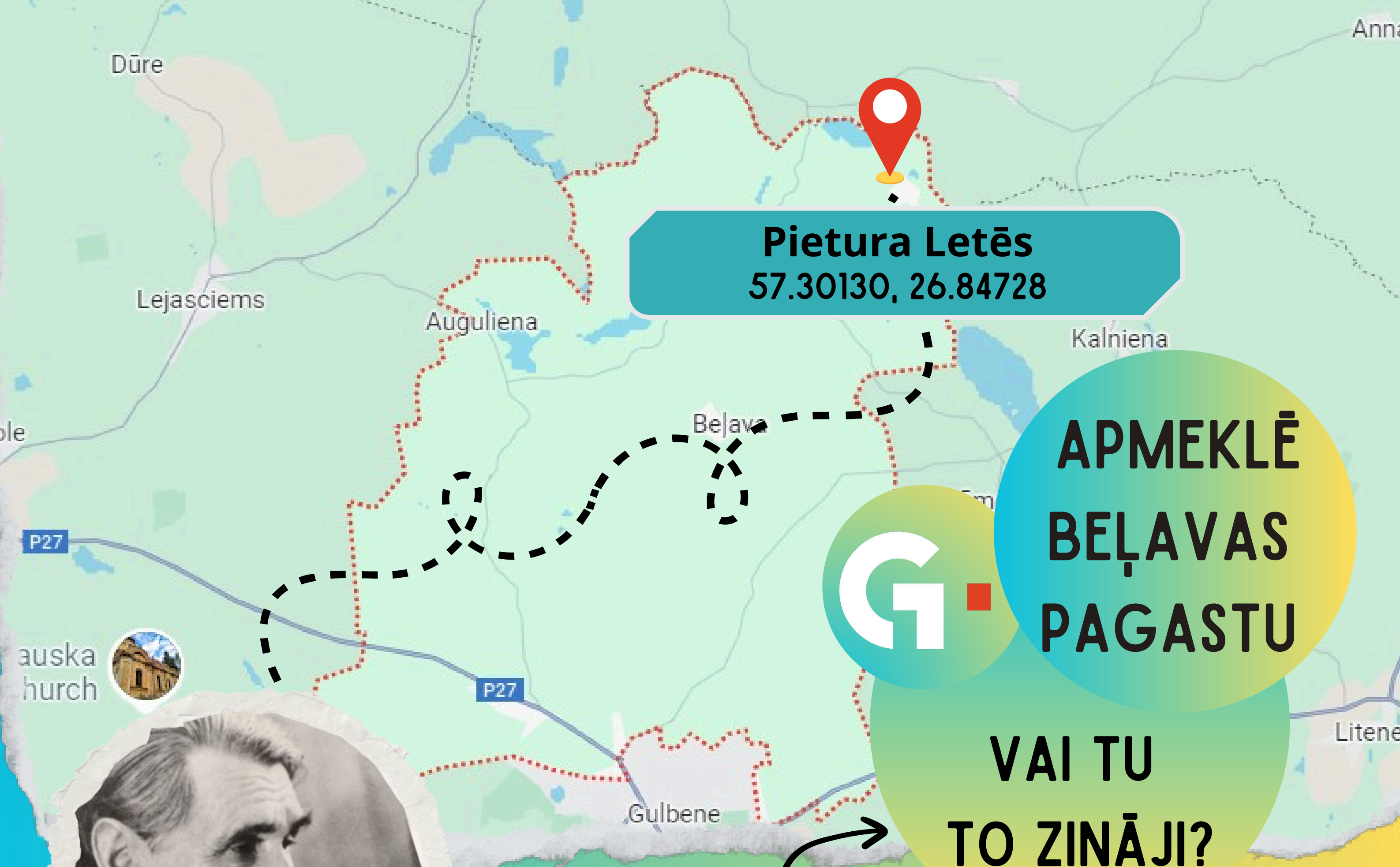
**APMEKLĒ
DRUVIENAS
PAGASTU**

**VAI TU
TO ZINĀJI?**

Vieni no slavenākajiem Druvienas cilvēkiem - Jānis Poruks, Kārlis Egle, Rūdolfs Egle, Jūlijs Straume un Jānis Straume.

Vai Tu zināji, ka netālu no Druvienas Pērļu kroga un dzirnavām dzejnieks Jānis Poruks nodevās pērļu meklēšanai? Vietējie iedzīvotāji zināja teikt, ka šeit Katrīnas Lielās laikā bijušas pērļu zvejas. Lai gan šie nostāsti likās neticami, J.Poruks kopā ar A.Saars neatlaidīgi interesējās par šīs vietas gliemežiem. Pēc neatlaidīgas meklēšanas, viņiem tiešām arī izdevās atrast gliemežu vākus, kuros atradās pērles.

Pietura Letēs
57.30130, 26.84728

**APMEKLĒ
BEĻAVAS
PAGASTU**

**VAI TU
TO ZINĀJI?**

Vai Tu zināji, ka viens no izcilākajiem Latvijas klusās dabas māksliniekiem ir cēlies tieši no Beļavas pagasta? Leo Svemps dzimis 1897.gada 19.jūlijā lielā zemnieku ģimenē Beļavas ciemā. Vecāku mudināts 1917.gadā iestājās Maskavas universitātes Juridiskajā fakultātē, taču līdztekus studijām mācījies mākslinieka A. Boļšakova mākslas studijā. Klusās dabas mākslinieks gleznoja ziedus, augus, vāzes, šķīvjus, grāmatas, veclaicīgus pulksteņus. Gleznās vismīļāk tika atainota Vidzeme, kad tika apciemotas tēva mājas Beļavā - senlaicīgās pilis, parki, alejas. Mākslinieka atziņa: "Tēlotāja mākslai jānes tautai vairāk skaistuma, vairāk dzīves spēka un prieka. Radošās domas un jūtu liesmojums ir jaunu sasniegumu atslēga."

Pietura pagriezienā uz Stāmerienu
57.19141, 26.90787

**APMEKLĒ
STĀMERIENAS
PAGASTU**

**VAI TU
TO ZINĀJI?**

Nezin, vai vēl kādai ēkai Stāmerienā ir tik raibs mūžs bijis, pat diametriāli pretējs pielietojums, kā Punakrogam. Apkalpojis tālos ceļiniekus, sētas mājā krāsoja dziju, vēla un krāsoja vadmalu. 1923.gadā, saņemot pabalstu no Kultūras fonda 50 000 rubļus, Stāmerienas lauksaimniecības biedrība bijušo krogu pārbūvēja par sabiedrisku saieta namu un deva nosaukumu "Potrimps". Nams tika atklāts 1926.gadā ar plašiem kultūras pasākumiem. Jaunajās telpās bija arī bibliotēka. Ēkas priekšpusē no K.Ulmaņa tika iestādīts ozols un apkārt tam auga akāciju dzīvžogs. 1944.gadā vācu armija atkāpjoties namu saspridzināja. Pēc kara drupas novāca, ēku pielabojot, tur tika ierīkota klēts, vēlāk jaunlopu novietne. Pēc 1991.gada Punakrogs, nonāca privātīpašnieka rokās un tur tika ierīkota kokzāģētava.

Pietura Daukstēs

57.07395, 26.76780

APMEKLĒ
DAUKSTU
PAGASTU

VAI TU
TO ZINĀJI?

Vai Tu zināji, ka Jānis Plotnieks (1932–2003) – rakstnieks, dzejnieks, atdzejotājs, scenāriju autors, ir dzimis Daukstu pagastā? Bēgļu gaitās ar ģimeni bija izdzīti uz Dzērbeni. Kad ceturtajā klasē pārbrauca no bēgļu gaitām, uzrakstīja stāstu "Laivā", tad arī viņam radās pirmās sajūtas par to, ka ir ķēriens uz rakstniecību.

Otrs ievēribas cienīgs Daukstu pagasta iedzīvotājs ir Jānis Lūsis. Ne mums visiem zināmais šķēpmetējs, bet gan ar tādu pašu vārdu un uzvārdu pazīstams dramaturgs, kurš 11 gadu vecumā sāka rakstīt dzejoļus.

Reiz, dodoties uz balli Konservatorijā, Jānis ballē bija noskatījis un uz deju lūdzis aktrisi Dinu Kupli, bet viņa Jāni atraidīja. Vīrieša lepnums bija iedragāts un, dodoties mājās, viņš noteica: "Nekas, nekas, gan, Dina, tu dancosi pēc manas stabules!" Tā arī notika. Jānis Lūsis uzrakstīja lugu "Tā iesākas diena", kura tika iestudēta un galveno lomu spēlēja tieši Dina Kuple.

Pietura Lejasciemā
57.27765, 26.57441

**APMEKLĒ
LEJASCIEMA
PAGASTU**

**VAI TU
TO ZINĀJI?**

19.gadsimta otrajā pusē Lejasciemā veidojās podniecības centrs. Tolaik darbojās 4 podnieki. Viens no tiem bija Jānis Baltiņš, dzimis Lejasciema pagasta “Silamiķeļos” kā saimnieka jaunākais dēls. Kā jau jaunākajiem dēliem pierasts, viņam bija tikai divas izvēles — kļūt par kalpu vai vaļinieku, vai arī mācīties kādu amatu. J.Baltiņš izvēlējās pēdējo un ap 1880.gadu aizgāja uz Tirzas pagasta «Kancēniem» mācīties amatu pie podnieka Dektera. Mācekļa gadus pabeidzis, viņš Lejasciemā ierīkoja darbnīcu un uzsāka patstāvīgu podnieka darbu, pamazām to izvēršot arvien plašāku. Baltiņš pieņēma vairākus mācekļus. Lejasciema podnieki par mācekļiem uz 3 gadiem pieņēma 15—17 gadus vecus jauniešus. Šajā laikā tiem vajadzēja iemācīties trauku un krāsns podiņu izgatavošanu, kā arī apgūt krāšņu mūrēšanas iemaņas.

Pietura Lizumā
57.18933, 26.37009

**APMEKLĒ
LIZUMA
PAGASTU**

**VAI TU
TO ZINĀJI?**

19.gadsimta sākumā tika uzcelts ķieģeļceplis, kas izmantoja turpat blakus esošās māla atradnes 50 ha platībā. Ceplis darbojās līdz 1966.gadam. Lizuma muižas zemei piederēja spirta brūzis un alus brūzis. Neilgu laiku darbojusies neliela liķieru fabrika.

Lizums jau vēsturiski ir bijis pagasts, kurā attīstījās lieli ražotāji. Lizumā bijusi cietes rūpnīca, kura savu darbību uzsāka 1950.gadā, vecā spirta brūža ēkā. 1958.gadā paplašinājās cietes rūpnīcas darbība, strādājot 3 maiņās, diennaktī tika pārstrādātas 60 tonnas kartupeļu. Šī rūpnīca arī sāka ražot, mums visiem labi zināmās konfektes "Gotiņa". Vasaras periodā sievietes ražoja konfektes, vīrieši laboja iekārtas, lai rudens laikā uzsāktu darbu pie cietes ražošanas. Ik gadu lizumnieši saražoja 250 tonnas garšīgo konfekšu.

Pietura Litenē
57.189931, 27.025155

APMEKLĒ
LITENES
PAGASTU

VAI TU
TO ZINĀJI?

Litenes vārds vēsturē ierakstīts ar tragisku skanējumu. 1941.gada 14.jūnijā Latvijas armija jau bija pārvērsta par Sarkanarmijas 24.teritoriālo korpusu. Kaut arī daudzi virsnieki jau bija čekas apcietināti, Maskavai aizvien likās, ka Latvijas armija ir bīstama. Virsnieku atrašanās vienuviet armijas vasaras nometnē Litenē bija izdevīgs brīdis, lai izrēķinātos. Atvaļinātajiem karavīriem tika norādīts, pa kuriem ceļiem atstāt nometni. Tur tos sagaidīja čekistu vienības ar ložmetējiem un šautenēm, kuru uzdevums bija nošaut latviešu virsniekus. Nogalināti tika ne mazāk kā 40 demobilizēto karavīru, taču atrast izdevās 11 virsnieku pīšļus.

Esot Litenē, apmeklē memoriālu „Sāpju siena”, kurš atrodas Litenes kapos. "Sāpju siena" simbolizē 1941.gada nogalināto karavīru atdusas vietu.

